

Aan de Minister van Economische Zaken

Akkoord.

nota
TER BESLISSING

Openbare beslisnota BNC-fiche Resource EU
Actieplan en voorstel tot aanpassing van de
verordening kritieke grondstoffen

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Topsectoren en
Industriebeleid

Auteur

TER BESLISSING

Datum

5 januari 2026

Kenmerk

DGBI-TOP / 103441012

RT-0000128670

Kopie aan

Bijlage(n)

1. BNC fiche Resource EU
Actieplan en voorstel tot
amendering van de verordening
kritieke grondstoffen

Parafenroute

[Redacted signature area]

Mede namens Staatssecretaris Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp
Mede namens Staatssecretaris Infrastructuur en Waterstaat

Aanleiding

De Europese Commissie heeft op 3 december 2025 het RESourceEU Actieplan (hierna: Resource EU) en een voorstel tot aanpassing van de verordening kritieke grondstoffen (Critical Raw Materials Act, CRMA) gepubliceerd als onderdeel van het Economische Veiligheidspakket. De voorstellen beogen de leveringszekerheid van kritieke grondstoffen te verbeteren en de uitvoering van de CRMA te versnellen.

Bijgevoegd BNC-fiche over beide voorstellen wordt op 21 januari besproken in het interdepartementale BNC-overleg en op 27 januari in de CoCo. Op 30 januari ligt het fiche voor in de Ministerraad waarna het naar het parlement wordt gestuurd. Voor het Economische Veiligheidspakket is een apart BNC-fiche opgesteld. Hierover wordt u via een andere nota geïnformeerd.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd om akkoord te gaan met bijgevoegde versie van het BNC-fiche voor Resource EU en het voorstel tot aanpassing van de CRMA.

Kernpunten

- Het oordeel van het kabinet is positief, wegens de geopolitieke urgentie en kwetsbaarheden rondom strategische waardeketens, maar met aandachtspunten voor uitvoering en proportionaliteit. Het gaat hier met name om het gebrek aan een impact assessment door de Europese Commissie en de uitvoerbaarheid en administratieve lasten voor bedrijven. De Nederlandse

inzet zal hier dan ook op gericht zijn tijdens de onderhandelingen. Mocht het impact assessment niet door de Commissie worden gepresenteerd, zal het kabinet zelf het nodige doen om zich een beeld te vormen van de regeldrukeffecten zodat die kunnen worden meegenomen in het definitieve oordeel van het voorstel. Hierbij worden belanghebbenden betrokken.

- De voorstellen sluiten aan bij de Nederlandse inzet op kritieke grondstoffen via de Nationale Grondstoffenstrategie waar u primair verantwoordelijk voor bent en eerder ingezet beleid op het gebied van leveringszekerheid, diversificatie, circulariteit, strategische voorraadvorming en economische veiligheid.

Onderdeel ResourceEU

- Resource EU is bedoeld om de uitvoering van de CRMA te versterken en te versnellen. Het is opgesteld in reactie op geopolitieke spanningen en ter vermindering van leveringszekerheidsrisico's van kritieke grondstoffen die essentieel zijn voor de energietransitie, defensie, digitalisering, medische technologie en lucht- en ruimtevaart.
- Resource EU is een mededeling en bevat geen direct bindende verplichtingen. De concrete wetgevingsvoorstellen, uitvoeringsmaatregelen en financieringsinstrumenten worden door de Commissie aangekondigd voor 2026 en zullen op dat moment afzonderlijk worden voorgelegd en beoordeeld via de geëigende wegen.
- De aangekondigde maatregelen moeten voor het bedrijfsleven zorgen voor meer zekerheid in de toelevering van kritieke grondstoffen, waardoor productieonderbrekingen en geopolitieke risico's afnemen. Ook is het de bedoeling dat bedrijven betere toegang krijgen tot financiering om investeringen in Europese mijnbouw-, verwerkings- en recyclingprojecten aantrekkelijker te maken. Gezamenlijke inkoop en vraagbundeling moeten leiden tot meer prijstransparantie en stabielere kosten. Dit moet de concurrentiepositie van Europese bedrijven versterken.
- Voor bedrijven kan Resource EU leiden tot vrijwillige inspanningen, zoals deelname aan de matchmaking ronde die de Commissie maart 2026 organiseert om vraag en aanbod van kritieke grondstoffen bij elkaar te brengen.

Onderdeel amendering CRMA

- Het pakket bevat ook een voorstel tot aanpassing van de CRMA op onder meer de risicoparaatheid van grote ondernemingen (artikel 24) en circulariteit en gerecyclede inhoud van permanente magneten (artikel 28 en 29).
- Het kabinet steunt dit om de uitvoering van de CRMA te versnellen en administratieve lasten te verminderen, onder meer door stroomlijning van procedures voor strategische projecten.
- Bij artikel 24 heeft het kabinet wel aandachtspunten bij de verschuiving van verantwoordelijkheden naar de Commissie en de nieuwe bevoegdheid van de Commissie om risicobeperkende maatregelen voor grote ondernemingen op een later moment via een gedelegeerde handeling te specificeren en het borgen van een passende betrokkenheid van lidstaten en proportionaliteit van verplichtingen voor bedrijven.

- Per saldo bevat de aanpassing van de verordening beperkte extra administratieve lasten. Die extra lasten zijn er vooral voor een selectie van grote ondernemingen die risicobeoordelingen van hun waardeketens moeten uitvoeren omdat zij strategische grondstoffen gebruiken voor de productie van een afgebakende set strategische producten. Onder andere: batterijen, luchtvaartuigen, warmtepompen, robotica, drones, raketwerpers, radarsystemen, satellieten en geavanceerde chips.
- Daar staat tegenover dat centralisatie kan bijdragen aan meer uniformiteit en een lagere regeldruk voor diezelfde selectie grote ondernemingen doordat de amendering nationale procedures vervangt en zo de regeldruk vermindert.

Toelichting

Inhoud Resource EU

- Het Resource EU actieplan is opgebouwd rond zes pijlers. Centraal staat de beoogde oprichting van een Europees Critical Raw Materials Centre, dat vanaf 2026 een rol moet spelen bij markt- en ketenmonitoring, coördinatie van investeringen, gezamenlijke inkoop en strategische voorraadvorming.
- Daarnaast zet de Commissie in op versnelling van strategische projecten via betere toegang tot financiering, onder meer door bundeling van bestaande EU-instrumenten, en door het verminderen van vergunningenknelpunten.
- Een derde pijler richt zich op versterking van circulariteit en innovatie, onder andere door betere traceerbaarheid, hogere recyclingpercentages en het tegengaan van uitvoer van waardevolle secundaire grondstoffen.
- Verder bevat Resource EU maatregelen om de Europese vraag naar Europese projecten te versterken, onder meer via vraagbundeling, matchmaking en afnamecontracten.
- Tot slot bevat het actieplan maatregelen ter bescherming van de interne markt en economische veiligheid, waaronder inzet van het IMERA-instrumentarium, en een intensivering van internationale partnerschappen met derde landen.

Krachtenveld

- De meeste lidstaten staan positief tegenover het Resource EU Actieplan, maar hebben waarschijnlijk (vergelijkbare) aandachtspunten bij de uitwerking van specifieke onderdelen. Met name ten aanzien van exportmaatregelen en nog uit te werken voorstellen zoals het CRM Centre, de Circular Economy Act en de Advanced Materials Act.
- Voor de aanpassing van de CRMA bestaat brede steun. Wel leeft bij veel lidstaten terughoudendheid over de voorgestelde wijziging van artikel 24, in het bijzonder de verschuiving van de identificatie van grote ondernemingen naar de Commissie en de mogelijkheid om via gedelegeerde handelingen mitigatieverplichtingen op te leggen. De wijzigingen van artikelen 28 en 29 worden overwegend positief ontvangen.